

X

2037

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

AGRICULTURE (Theory)

(Common with Open School)

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Morning Session)

Time allowed : 2½ hours

Maximum marks : 30

(Panjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 35/C ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 26 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ । ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੀ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਿਖਿਆ ਉੱਤਰ ਨਾ ਕਟੋ ।
- (v) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (vi) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਲਾ ਦਿਓ ।
- (vii) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 10 ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1-2 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 15 ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 2-3 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16 ਅਤੇ 17 ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 5-6 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੂਟ ਹੈ ।

- ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਈ-ਮੇਲ ਪਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
(ੳ) www.gadvasu.in (ਅ) www.pddb.in (ੲ) plantclinic@pau.edu (ਸ) www.pau.edu 1
- ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ?
(ੳ) ਲੁਧਿਆਣਾ (ਅ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ੲ) ਹਿਸਾਰ (ਸ) ਪਟਿਆਲਾ 1
- ਬੱਲੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਫ਼ੈਦੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) 13 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ (ਅ) 6 ਤੋਂ 8 ਸਾਲ (ੲ) 4 ਤੋਂ 6 ਸਾਲ (ਸ) 2 ਤੋਂ 4 ਸਾਲ 1
- ਮਿਲਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
(ੳ) ਕਣਕ (ਅ) ਨਰਮਾ (ੲ) ਵੁੱਧ (ਸ) ਫਲ 1
- ਕਿਹੜਾ ਪੰਛੀ ਆਪਣਾ ਆਲ੍ਹਣਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
(ੳ) ਚੱਕੀਰਾਹਾ (ਅ) ਟਟ੍ਰੀਰੀ (ੲ) ਗਾਏ ਬਗਲਾ (ਸ) ਨੀਲ ਕੰਠ 1
- ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਦਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1

35/C-X

[Turn over

7. 'ਪੰਜਾਬ ਬਰੇਕਲੀ - I' ਕਿਹੜੀ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮ ਹੈ ? 1
8. ਆੜੂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
9. ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਬੰਨਿਆਂ ਤੇ ਦਰਖਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? 1
10. ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 1
11. I. C. A. R. ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
12. ਛੋਲਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਦੋ ਫਸਲ ਚੱਕਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
13. ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਦੋ ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਗੁਣ ਲਿਖੋ । 2
14. ਐਗਰੋ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
15. ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਵਣ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ । 2
16. ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 5

ਜਾਂ

ਅਗੇਤੇ ਮਟਰਾਂ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਉ :

- | | | | |
|--------------------|----------------------------|------------|---|
| (ੳ) ਦੇ ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ | (ਅ) ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ | (ੲ) ਫ਼ਾਸਲਾ | |
| (ਸ) ਸਿੰਜਾਈ | (ਹ) ਝਾੜ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ | | 5 |
17. ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਰੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ? 5

ਜਾਂ

ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ ਚੂਹਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਅਪਨੀ उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 35/C अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 26 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गए पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) कोई अतिरिक्त शीट नहीं मिलेगी अतः उत्तर आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (v) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (vi) प्रत्येक प्रश्न का उत्तर समाप्त होने पर एक लाइन लगा दें।
- (vii) प्रश्न नं. 1 से 5 एक-एक अंक के वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, इनमें से ठीक उत्तर का चुनाव करें। प्रश्न नं. 6 से 10 एक-एक अंक के हैं। इनका उत्तर 1-2 शब्दों में लिखें। प्रश्न नं. 11 से 15 दो-दो अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 2-3 वाक्यों में लिखें। प्रश्न नं. 16 और 17 पाँच-पाँच अंकों के हैं। इनका उत्तर लगभग 5-6 वाक्यों में लिखें। इन प्रश्नों में आन्तरिक छूट है।

1. पंजाब कृषि विश्वविद्यालय के प्लांट क्लिनिक का ई-मेल पता क्या है ?

(क) www.gadvasu.in	(ख) www.pddb.in	(ग) plantclinic@pau.edu	(घ) www.pau.edu	1
--------------------	-----------------	-------------------------	-----------------	---
2. हरियाणा कृषि विश्वविद्यालय कौन से शहर में स्थित है ?

(क) लुधियाना	(ख) चंडीगढ़	(ग) हिसार	(घ) पटियाला	1
--------------	-------------	-----------	-------------	---

35/C-X

3. तख्तियां (बल्लियां) बनाने के लिए सफेदे को कितने वर्षों के बाद काटा जाता है ?
 (क) 13 से 15 साल (ख) 6 से 8 साल (ग) 4 से 6 साल (घ) 2 से 4 साल 1
4. मिल्कफेड के द्वारा गाँवों में से किस पदार्थ की खरीद की जाती है ?
 (क) गेहूँ (ख) नरमा (ग) दूध (घ) फल 1
5. कौन-सा पक्षी अपना घोंसला ज़मीन के ऊपर बनाता है ?
 (क) कठफोड़वा (ख) टिटीहरी (ग) गाय बगुला (घ) नीलकंठ 1
6. रबी की दो दाल वाली फसलों के नाम लिखें। 1
7. 'पंजाब ब्रोकली -1' किस सब्जी की उन्नत किस्म है ? 1
8. आड़ू की दो उन्नत किस्मों के नाम लिखें। 1
9. खेतों की मेड़ों पर वृक्षों को किस दिशा में लगाना चाहिए ? 1
10. प्लांट क्लीनिक में प्रयोग किये जाने वाले कोई दो उपकरणों के नाम लिखो। 1
11. I. C. A. R. का पूरा नाम लिखें। 2
12. चना आधारित दो फसल चक्रों के नाम लिखो। 2
13. मक्का की फसल के दो पैतृक-वंशानुगत गुण लिखो। 2
14. एग्रो-प्रोसेसिंग कॉम्प्लेक्स में लगाई जाने वाली कोई चार मशीनों के नाम लिखो। 2
15. संपूर्ण खेत में वन कृषि करने के लिए लगाए जाने वाले चार वृक्षों के नाम लिखो। 2
16. पंजाब कृषि विश्वविद्यालय के लिए आने वाली चुनौतियों का वर्णन करो। 5

अथवा

मटर की अगेती किस्मों की खेती का विवरण निम्नलिखित अनुसार दीजिए :

- (क) दो उन्नत किस्में (ख) बीज की मात्रा प्रति एकड़ (ग) दूरी 5
 (घ) सिंचाई (ङ) उपज प्रति एकड़ 5

17. गाँवों से शहर की ओर लोगों का प्रवास रोकने के लिए क्या कदम उठाए जाने चाहिए ? 5

अथवा

बहु-पक्षीय योजनाबन्दी से चूहों की रोकथाम कैसे की जाती है ? 5

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code / paper-code **35/C** in the box provided on the title page of your answer-book.
- (ii) Make sure that the answer-book contains 26 pages (including title page) and are properly serialied as soon as you receive it.
- (iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
- (iv) No extra sheet will be given. Write answer to the point. Do not strike the written answer.
- (v) All questions are compulsory.
- (vi) Draw a line at the end of the answer to each question.

35/C-X

[Turn over

(vii) Choose right answer from objective type Question No. 1 to 5 of one mark each. Question No. 6 to 10 are of one mark each and answer to be given within 1-10 words. Question No. 11 to 15 are of two marks each and answer to be given within 2-3 lines. Question No. 16 and 17 are of five marks each and answer to be given within 5-6 lines. There is internal choice also.

1. What is the e-mail address of Plant clinic of Punjab Agricultural University ?
(a) www.gadvasu.in (b) www.pddb.in (c) plantclinic@pau.edu (d) www.pau.edu 1
 2. In which city Haryana Agricultural University is located ?
(a) Ludhiana (b) Chandigarh (c) Hisar (d) Patiala 1
 3. For batten production, after how many years Eucalyptus can be harvested ?
(a) 13 to 15 years (b) 6 to 8 years (c) 4 to 6 years (d) 2 to 4 years 1
 4. Which product is procured through Milkfed in rural areas ?
(a) Wheat (b) Cotton (c) Milk (d) Fruit 1
 5. Which bird makes its nest on ground ?
(a) Hoopoe (b) Red-wattled Lapwing (c) Cattle Egret (d) Blue Jay 1
 6. Write the name of two pulse crops of *rabi* season. 1
 7. 'Punjab Broccoli-1' is the improved variety of which vegetable ? 1
 8. Write the name of two improved varieties of peach. 1
 9. In which direction trees should be planted on boundaries of fields ? 1
 10. Write the name of any two instruments being used in plant clinic. 1
 11. Write the full form of I. C. A. R. 2
 12. Write any two crop rotations based on gram (chickpea) crop. 2
 13. List two important hereditary and yield contributory traits of maize crop. 2
 14. Write the name of four machines which can be installed in agro-processing complex. 2
 15. Write the name of four trees which are grown in whole field in agroforestry. 2
 16. Explain the future challenges to be faced by Punjab Agricultural University. 5
- or
- Write the cultivation of early maturing varieties of pea as per given below :
- (a) Two improved varieties (b) Seed rate per acre (c) Spacing
 - (d) Irrigation (e) Yield per acre 5
17. What should be done to stop the migration of people from villages to urban areas ? 5
- or
- How to manage rodents by integrated management methods ? 5

35/C-X